

Inrichting van de Compliance- en Interne Auditfuncties

In het kort – De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft in 2025 een onderzoek uitgevoerd als onderdeel van een Common Supervisory Action over de compliance- en interne auditfunctie (CSA). Het doel hiervan was om inzicht te krijgen in hoeverre ICBE-beheerders en beheerders van ABI's (hierna gezamenlijk: beheerders) effectieve compliance- en interne auditfuncties hebben ingericht. Er zijn veel goede punten aan bod gekomen en een aantal punten die beter kunnen. De AFM deelt in dit rapport aandachtspunten die zien op de inrichting en uitvoering van taken van de compliance- en interne auditfuncties. De AFM verwacht dat ondernemingen deze punten aandachtig doornemen en, waar nodig, aanpassingen doorvoeren binnen de eigen organisatie.

Samenvatting

De AFM heeft in 2025 deelgenomen aan een door ESMA geïnitieerde Common Supervisory Action (CSA), een onderzoek naar de inrichting en werking van de compliance- en interne auditfunctie bij beheerders van Instellingen voor Collectieve Belegging in Effecten (ICBE's) en alternatieve beleggingsinstellingen (ABI's).

Het doel van deze CSA was om inzicht te krijgen in de wijze waarop beheerders deze functies hebben ingericht en in hoeverre zij effectief bijdragen aan het beheersen van risico's op niet-naleving van wet- en regelgeving.

In dit rapport deelt de AFM de bevindingen en aandachtspunten uit haar onderzoek onder Nederlandse vermogensbeheerders. Hieruit komt onder andere naar voren dat beheerders belangrijke stappen hebben gezet in de professionalisering van hun governance en interne beheersing. Tegelijkertijd ziet de AFM verschillende punten waarop verdere versterking gewenst is. De aandachtspunten hebben voornamelijk betrekking op de interne verankering en positionering van compliance, de kwaliteit en actualiteit van documentatie, de samenhang tussen monitoring, rapportage en opvolging, en de rolverdeling tussen de eerste en tweede lijn. Ook constateert de AFM dat proportionaliteit regelmatig wordt toegepast, maar dat de onderbouwing hiervoor niet altijd volledig is.

De AFM ziet dat grotere beheerders de interne auditfunctie over het algemeen adequaat hebben ingericht. Bij kleinere beheerders is de onderbouwing voor het wel of niet toepassen van proportionaliteit echter niet altijd voldoende. Daarnaast is verdere formalisering van auditmethodologie, rapportage en opvolging wenselijk om te waarborgen dat risico's tijdig en volledig worden geadresseerd.

Naast deze aandachtspunten heeft de AFM ook positieve observaties gedaan. Zo zijn rollen, verantwoordelijkheden en escalatielijnen in veel gevallen duidelijk vastgelegd, is compliance vaak een vaste agendapost in bestuursvergaderingen, en wordt voor interne audit gebruikgemaakt van diverse auditmethoden die aansluiten bij de risico's binnen de organisatie. Deze elementen vormen een goede basis voor verdere professionalisering.

Op basis van de aandachtspunten formuleert de AFM duidelijke verwachtingen richting beheerders. Van hen wordt verwacht dat zij de interne verankering van compliance versterken, documentatie actualiseren en toespitsen op de eigen organisatie, monitoring- en rapportageprocessen formaliseren, en proportionaliteit volledig onderbouwen. Voor interne audit verwacht de AFM dat beheerders auditmethodologie en rolverdeling verder formaliseren, bevindingen volledig vastleggen en de effectiviteit van de functie periodiek en diepgaand beoordelen.

De AFM zal deze thema's blijven betrekken in het doorlopend toezicht en verwacht dat beheerders de uitkomsten van dit rapport benutten om hun governance en interne beheersing verder te versterken.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. De CSA	4
Aanleiding	4
2. Aandachtspunten	5
2.1 Compliancefunctie	5
2.2 Interne auditfunctie	8
3. Conclusies	11
Bijlage	12
Reikwijdte en aanpak	12
Juridisch kader	12

1. De CSA

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is een door ESMA geïnitieerde Common Supervisory Action (CSA) naar de inrichting en werking van de compliance- en interne auditfuncties bij beheerders van ICBE's en ABI's. Het doel hiervan was om inzicht te krijgen in hoe beheerders hun interne beheersing organiseren en in hoeverre deze functies effectief bijdragen aan het voorkomen van risico's op niet-naleving van wet- en regelgeving.

Als onderdeel van deze CSA heeft de AFM een onderzoek verricht onder Nederlandse beheerders. Daarbij is gekeken in hoeverre de compliance- en interne auditfuncties beschikken over voldoende deskundigheid, onafhankelijkheid en organisatorische borging. In dit rapport deelt de AFM de bevindingen uit dit onderzoek en formuleert zij aandachtspunten en concrete verwachtingen voor beheerders.

ESMA heeft daarnaast een apart rapport gepubliceerd, [2025 CSA on compliance and internal audit functions of fund managers](#), waarin de bevindingen van de CSA op Europees niveau zijn opgenomen.

2. Aandachtspunten

2.1 Compliancefunctie

De compliancefunctie bewaakt, evalueert en toetst de deugdelijkheid en effectiviteit van de ingestelde gedragsregels en procedures. Deze regels en procedures hebben tot doel om risico's op te sporen en voorzien in passende maatregelen om deze risico's tot een minimum te beperken. De AFM benadrukt dat deze functie van groot belang is voor een integere en beheerste bedrijfsvoering van beheerders. De persoon die deze taak invult, moet beschikken over de nodige autoriteit, middelen en deskundigheid. Daarnaast moet compliance in ieder geval jaarlijks aan de directie rapporteren.

2.1.1 Specifieke aandachtspunten met betrekking tot de compliancefunctie

De CSA heeft verschillende punten aan het licht gebracht. Op basis daarvan geeft de AFM hieronder aandachtspunten mee.

Aandachtspunt 1 – Onvoldoende actuele en organisatiespecifieke compliance documentatie

De AFM verwacht dat beheerders beschikken over gedetailleerde, schriftelijke compliance documentatie. Deze documentatie moet volledig zijn en aansluiten bij de specifieke activiteiten en risico's van de organisatie.

Uit de CSA bleek dat de meeste beheerders beschikken over een compliance-agenda, een compliance monitoringplan, en een compliance rapportage over de uitgevoerde compliance taken. Veel beheerders beschikken ook over documenten waarin de taken en verantwoordelijkheden van de compliancefunctie zijn uitgeschreven en mogelijke escalatielijnen schriftelijk zijn uitgewerkt. Het is van belang dat deze documentatie in alle gevallen aanwezig en actueel is.

Bij meerdere beheerders is documentatie echter verouderd, incompleet of te generiek. Het ontbreken van een structureel proces voor actualisatie en kwaliteitsbewaking vergroot het risico dat relevante risico's en verplichtingen niet tijdig worden verwerkt. Documentatie die enkel bestaat uit een opsomming van wet- en regelgeving, zonder een concrete vertaalslag naar de eigen organisatie, is niet toereikend.

Daarnaast vielen met name de compliance monitoringplannen op door grote verschillen in detail en diepgang. Deze plannen moeten een voldoende concrete beschrijving bevatten van de monitoringactiviteiten van de compliancefunctie.

De AFM heeft ook beheerders gezien die zich positief onderscheiden door de kwaliteit van hun documentatie. Zo beschikken enkele beheerders over centrale overzichten van alle relevante beleids- en procesdocumenten, met een laatste en volgende reviewdatum en een duidelijke eigenaar. Ook zag de AFM maandelijkse compliance rapportages met een heldere aftekenbevoegdheid van het bestuur, evenals monitoringprogramma's met duidelijke tijdlijnen, eigenaarschap en onderscheid tussen ad-hoc, terugkerende en specifieke controles, inclusief onderbouwing wanneer taken niet tijdig zijn uitgevoerd.

De AFM moedigt beheerders aan hun documentatie te herzien en te beoordelen of deze voldoende aansluit op de uitgevoerde compliance taken en een solide basis vormt voor een effectieve uitvoering van de compliancefunctie.

Aandachtspunt 2 – Onvoldoende geïntegreerde opzet en uitvoering van de compliance cyclus

De AFM verwacht dat beheerders beschikken over een goed geïntegreerde compliance cyclus om zo de effectiviteit van het toezicht en vroegtijdige risicosignalering te bevorderen.

Met een compliance-agenda en monitoringsplan brengt de beheerder structuur aan in de werkzaamheden van de compliancefunctie. In het compliance monitoringplan worden onder meer periodieke reviews van beleidsstukken en processen opgenomen, evenals compliance checks op de uitvoering van werkzaamheden of uitingen van de beheerder. De bevindingen en constatering worden vervolgens aan de directie gerapporteerd.

Idealiter sluiten deze onderdelen logisch op elkaar aan en vormen zij een samenhangende compliance cyclus. Dit ondersteunt zowel de risicobeheersing als de toetsing en, waar nodig, bijstelling van beheersmaatregelen. In de praktijk zal de compliancefunctie daarnaast ook ad-hoc werkzaamheden uitvoeren.

Uit de CSA bleek echter dat deze documenten lang niet altijd logisch op elkaar aansluiten. Zo sluit de agenda regelmatig niet aan op de geplande werkzaamheden voor de rest van het jaar, en verwijzen rapportages niet altijd naar de uitgevoerde controles zoals opgenomen in het monitoringplan. Ook worden compliance bevindingen vaak wel gerapporteerd, maar komt de verdere opvolging hiervan niet telkens terug in de planning van activiteiten.

De AFM vraagt beheerders daarom om de samenhang tussen de verschillende compliance documenten te beoordelen en waar nodig te verbeteren.

Aandachtspunt 3 – Onvoldoende borging en inbedding van de uitbesteedde compliancefunctie

De AFM verwacht dat beheerders bij uitbesteding van de compliancefunctie borgen dat werkzaamheden en rapportages aansluiten bij de situatie en behoeften van de organisatie.

De AFM ziet dat compliance in verschillende organisaties onvoldoende intern is ingebed. Soms wordt sterk geleund op dienstverleners, zowel binnen als buiten de groep. Daardoor blijven de zichtbaarheid en positionering van de functie binnen de organisatie beperkt. Dit leidt tot kwetsbaarheden. Organisaties zijn soms afhankelijk van een kleine groep dienstverleners, terwijl de ureninzet en fysieke aanwezigheid beperkt zijn. Hierdoor kan de tijdige signalering van risico's worden belemmerd en kan de compliancefunctie niet effectief optreden.

Ook als een beheerder werkzaamheden uitbesteedt, blijft hij daar zelf verantwoordelijk voor. Uit het onderzoek blijkt dat externe compliance partijen soms werken met standaard formats. Dat kan, maar die formats moeten wel goed worden aangepast aan de specifieke organisatie. Dat gebeurt nu niet altijd genoeg. Een effectieve compliancefunctie voorziet de directie van de beheerder van informatie over de mate van compliance van de onderneming en haar fonds(en). Deze informatie dient aan te sluiten bij de situatie, risico's en verbeterpunten die voor de beheerder relevant zijn.

De AFM benadrukt dat voldoende tijd moet worden vrijgemaakt voor compliance werkzaamheden. In de praktijk ziet de AFM dat standaardcontracten van externe dienstverleners vaak een beperkt aantal uren bevatten. Het is belangrijk dat beheerders per situatie beoordelen of het aantal uren past bij hun organisatie. Daarnaast wijst de AFM erop dat beheerders bij uitbesteding rekening moeten houden met de mogelijkheid om de compliance werkzaamheden op te schalen wanneer dat nodig is.

Voor een effectieve uitvoering van de compliancefunctie vindt de AFM het wenselijk dat de compliancefunctie voldoende fysiek aanwezig is. Als dat niet of in mindere mate het geval is, wordt de compliancefunctie afhankelijk van informatievervalsing om haar taak adequaat te vervullen. Dit kan risico's met zich brengen.

Een ander punt is dat de beheerder bij (intra-groep)uitbesteding van de compliancefunctie de regie moet behouden. De beheerder blijft zelf verantwoordelijk en moet daarom eigen prioriteiten kunnen stellen, afgestemd op de eigen risico's en behoeften.

De AFM ziet ook gevallen waarbij de compliancefunctie gedeeltelijk is uitbesteed, maar intern wel een hoge mate van kennis op het gebied van compliance aanwezig is, bijvoorbeeld door het aanstellen van een interne compliance officer of een bestuurder met een compliance achtergrond. Dit draagt bij aan de kwaliteit van de compliancefunctie.

Aandachtspunt 4 – Onduidelijke scheiding tussen eerste en tweede lijn

De AFM verwacht dat beheerders de compliancefunctie positioneren in de tweede lijn, met een primair monitorende rol. Het onderscheid met de eerste lijn moet duidelijk zijn.

De compliancefunctie is een controlefunctie en maakt als zodanig onderdeel uit van de tweede lijn. Dit betekent dat de compliancefunctie zich primair richt op risicomanagement en monitoring, en niet op ontwikkeling of uitvoering.

Gedurende de CSA constateerde de AFM dat compliance regelmatig eerstelijnsstaken uitvoert, zoals operationele AML-checks of het opstellen van eerstelijnsbeleid. Dit vervaagt de rolverdeling en ondermijnt de onafhankelijkheid en effectiviteit van de tweedelijnsfunctie. Het risico is daarbij dat de compliancefunctie zijn eigen werk minder goed kan controleren en er belangenverstrengeling kan ontstaan. Soms kan een beheerder functies niet strikt scheiden, bijvoorbeeld door beperkte personele capaciteit. In die gevallen is het van belang dat de beheerder dit bewust vastlegt en passende maatregelen treft om de bedrijfsvoering integer en beheerst te houden. De AFM verwacht dat beheerders hier zorgvuldig mee omgaan en dat zij duidelijk vastleggen welke personen en afdelingen verantwoordelijk zijn voor welke werkzaamheden.

Aandachtspunt 5 – Onvoldoende onderbouwing bij combinatie van risk en compliance

De AFM verwacht dat beheerders de verantwoordelijkheid voor de compliancefunctie en de riskfunctie zowel op uitvoeringsniveau als op bestuursniveau gescheiden houden.

De compliancefunctie en de riskfunctie vervullen verschillende typen werkzaamheden. De compliancefunctie richt zich op het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving, interne beleidsregels en gedragsnormen. Het doel is om integriteitsrisico's te beheersen en te voorkomen dat de beheerder handelt in strijd met regelgeving.

De riskfunctie is verantwoordelijk voor het identificeren, mitigeren, beheren en monitoren van alle relevante risico's die voortkomen uit de werkzaamheden van de beheerder. Deze verantwoordelijkheid staat los van de taken van de compliancefunctie. Het is belangrijk dat de compliancefunctie voldoende onafhankelijk kan opereren en effectief toezicht kan houden op de riskfunctie.

De AFM constateert dat kleinere beheerders de risk- en compliancefuncties regelmatig combineren zonder afdoende onderbouwing of waarborgen die de onafhankelijkheid en het beheer van belangenconflicten borgen.

Als de beheerder niet beschikt over voldoende personeel om de risk- en compliancefuncties strikt te scheiden, moet dit wel duidelijk gemotiveerd worden. In dat geval verwacht de AFM dat de beheerder deze keuze expliciet documenteert en passende maatregelen treft ter waarborging van een integere en beheerste bedrijfsvoering.

Aandachtspunt 6 – Onvoldoende onafhankelijke vastlegging door de compliancefunctie

De AFM verwacht dat de compliancefunctie haar bevindingen onafhankelijk en afzonderlijk vastlegt. Dit sluit aan bij de onafhankelijke rol die de compliancefunctie vervult.

Bij een onafhankelijke functie is het passend om bevindingen onafhankelijk en afzonderlijk vast te leggen. Tijdens de CSA constateerde de AFM echter dat compliance-rapportages bij sommige partijen uitsluitend

terugkwamen in de notulen van bestuursvergaderingen. Het is belangrijk dat de door de compliancefunctie gesignaleerde bevindingen in het bestuur aan bod komen. De AFM benadrukt daarnaast dat deze bevindingen ook formeel in afzonderlijke rapportages moeten worden vastgelegd. Bij een aantal beheerders ontbrak een volledig overzicht van tekortkomingen, opvolging en root-cause-analyses, waardoor gerichte sturing door het bestuur wordt bemoeilijkt. Daarnaast constateert de AFM dat beheerders zeer verschillende normen voor vastlegging hanteren, waarbij de lat voor rapportage aan het bestuur in sommige gevallen zeer hoog ligt. Het is van belang dat er niet enkel over voorgedane incidenten gerapporteerd wordt, maar tevens over compliance risico's, monitoring activiteiten en mogelijke tekortkomingen. Dit helpt het bestuur om tijdig bij te sturen.

Bij sommige beheerders viel juist op dat de rapportage aan het bestuur wel zeer volledig en tijdig plaatsvond. In deze gevallen was compliance een vast onderdeel van de bestuursagenda en bleek uit de notulen dat het bestuur hier uitvoerig aandacht aan besteedde.

Aandachtspunt 7 – Onvoldoende onderbouwde toepassing van proportionaliteit

De AFM verwacht dat beheerders een gedetailleerde onderbouwing geven waaruit blijkt waarom de gekozen toepassing van proportionaliteit passend is, rekening houdend met de aard, omvang en complexiteit van de organisatie.

Wanneer beheerders proportionaliteit toepassen, bijvoorbeeld door functies te combineren, ontbreekt vaak een duidelijke onderbouwing waarom deze inrichting past bij de aard, omvang en complexiteit van de organisatie. In sommige gevallen verwijzen beheerders daarbij alleen naar de omvang van het beheerd vermogen (AuM) of het aantal medewerkers. De AFM acht dit onvoldoende.

De AFM verwacht dat beheerders bij de toepassing van proportionaliteit ingaan op zowel de aard, de omvang, als de complexiteit van de organisatie, en onderbouwen waarom de gekozen inrichting in dat specifieke geval passend is.

2.2 Interne auditfunctie

De interne auditfunctie onderzoekt, beoordeelt en toetst de deugdelijkheid en effectiviteit van de interne procedures van de beheerder. Op basis hiervan heeft de interne auditfunctie bevindingen en doet zij aanbevelingen. De interne auditfunctie gaat vervolgens na of de beheerder deze aanbevelingen heeft opgevolgd. De interne auditfunctie rapporteert daarnaast over haar bevindingen.

2.2.1 Specifieke aandachtspunten met betrekking tot de interne auditfunctie

De CSA heeft verschillende punten aan het licht gebracht. Op basis daarvan geeft de AFM hieronder aandachtspunten mee.

Aandachtspunt 1 – Onvoldoende gestructureerde auditplannen

De AFM verwacht dat beheerders beschikken over auditplannen waarin duidelijk is vastgelegd welke prioriteiten worden gesteld en waarom. Deze prioritering moet aansluiten bij de organisatie-specifieke risico's.

Auditplannen moeten structuur bieden aan de werkzaamheden van de auditfunctie. Daarom verwacht de AFM dat de beheerder toelicht hoe deze tot de gekozen prioriteiten en auditonderwerpen is gekomen.

Uit de CSA blijkt dat auditmethodologieën sterk verschillen. Het is niet altijd even inzichtelijk hoe risico's worden gewogen, hoe prioriteiten worden vastgesteld of hoe de rolverdeling binnen het auditplan tot stand komt. Hierdoor bestaat het risico dat materiële risico's onvoldoende worden geadresseerd.

In diverse plannen ontbreekt een duidelijke onderbouwing van de gemaakte keuzes. Het proces van risico-inschatting en selectie verdient daarom nadere toelichting. Een heldere beschrijving van de

gehanteerde methodiek – waaronder de beoordeling en wegingsfactoren van risico's – versterkt de basis voor een verantwoorde prioritering. Een goede vastlegging hiervan draagt bij aan een robuuste governance.

Aandachtspunt 2 – Door een derde laten uitvoeren van interne audit werkzaamheden

De AFM verwacht dat beheerders zorgen voor voldoende interne kennis, ook als een derde is aangesteld voor het uitvoeren van interne audit werkzaamheden.

Interne audit werkzaamheden kunnen door een derde partij worden uitgevoerd. De beheerder moet echter in staat zijn om inhoudelijk het gesprek te voeren over de gehanteerde werkwijze en de bevindingen. Dit is noodzakelijk om de oorzaak van bevindingen en aanbevelingen te begrijpen en onderliggende problemen effectief te adresseren. Dit draagt bij aan een beheerste en integere bedrijfsvoering en zorgt ervoor dat aanbevelingen concreet en opvolgbaar zijn.

De beheerder blijft verantwoordelijk voor het instellen en uitvoeren van de interne auditfunctie. Daarom moet duidelijk zijn wie intern verantwoordelijk is voor de aansturing en beoordeling van de door een derde uitgevoerde werkzaamheden. Er moet altijd een bestuurder zijn die eindverantwoordelijk is voor de interne auditfunctie. Tijdens de CSA zag de AFM in enkele gevallen dat ook de persoon die toezicht hield op de door een derde partij uitgevoerde interne auditfunctie extern was. In een dergelijk geval acht de AFM de interne auditfunctie onvoldoende intern geborgd.

Aandachtspunt 3 – Onvoldoende opvolging van rapportages

De AFM verwacht dat beheerders duidelijk vastleggen in welke mate opvolging is gegeven aan aanbevelingen van de interne auditfunctie.

Een kerntaak van de interne auditfunctie is het doen van aanbevelingen en het beoordelen of deze aanbevelingen zijn opgevolgd. In de rapportages van de interne auditfunctie moet daarom helder worden uiteengezet of, en zo ja hoe, opvolging heeft plaatsgevonden. Het is minstens zo belangrijk dat ook aanbevelingen die (nog) niet zijn opgevolgd, worden gerapporteerd. Inclusief een duidelijke motivering waarom opvolging uitblijft.

In het merendeel van de in het kader van de CSA beoordeelde rapportages was dit goed vastgelegd. Tegelijkertijd ziet de AFM aanzienlijke verschillen in detailniveau. Vertragingen in de opvolging van de audit aanbevelingen worden vaak wel gemeld, maar de onderbouwing waarom deze vertragingen acceptabel worden geacht ontbreekt regelmatig. Daarnaast worden niet altijd duidelijke deadlines, verantwoordelijken of root-cause-analyses vastgelegd, waardoor effectieve opvolging wordt bemoeilijkt.

De rapportages van de interne auditfunctie verschaffen belangrijke inzichten. De beheerder kan deze inzichten benutten als sturingsinformatie om processen te verbeteren en risico's tijdig te adresseren. Een duidelijke en gestructureerde vastlegging van de opvolging van aanbevelingen is hierbij essentieel.

Aandachtspunt 4 – Onvoldoende robuuste governance rond effectiviteitsbeoordeling

De AFM verwacht dat beheerders een gedegen beoordeling maken van de effectiviteit van de interne auditfunctie.

Uit de CSA bleek dat de evaluatie van de interne auditfunctie door het bestuur niet altijd voldoende diepgaand is. Bij intragroep auditdiensten ontbreekt soms een duidelijke borging van onafhankelijkheid en eigen verantwoordelijkheid, waardoor de effectiviteit onder druk kan komen te staan.

Tegelijkertijd ziet de AFM elementen die bijdragen aan een effectieve inrichting van de interne auditfunctie. Bij veel beheerders is interne audit een vaste agendapost op de bestuursagenda, wat structurele aandacht voor auditonderwerpen bevordert. Daarnaast is de interne auditfunctie bij grotere beheerders doorgaans duidelijk gepositioneerd en niet gecombineerd met andere functies. Ook worden vertragingen in de opvolging van audits in veel gevallen transparant gemaakt richting het bestuur, wat de governance versterkt.

Aandachtspunt 5 – Onvoldoende onderbouwing van proportionaliteit

De AFM verwacht dat beheerders die een beroep doen op proportionaliteit dit uitgebreid en inzichtelijk onderbouwen. De onderbouwing moet aantonen hoe de gekozen proportionaliteit aansluit bij de aard van de activiteiten, de omvang van de organisatie en de complexiteit ervan.

Veel beheerders kiezen ervoor om geen interne auditfunctie in te richten en beroepen zich daarbij op proportionaliteit, maar ze leggen niet altijd goed uit waarom dat gerechtvaardigd is. In sommige gevallen laten ze toch audits uitvoeren door externe of intragroep-partijen, zonder duidelijk te maken hoe dat past binnen die keuze voor proportionaliteit.

Bij kleinere beheerders ontbreekt vaak interne capaciteit voor interne audit. Alternatieven zoals intragroep- of externe uitvoering worden niet altijd onderbouwd vanuit risico's, onafhankelijkheid en benodigde deskundigheid. Dit kan ertoe leiden dat het bestuur geen toereikende mate van onafhankelijke en risicogebaseerde assurance verkrijgt over de werking van het interne beheersings- en risicomanagementraamwerk.

3. Conclusies

De resultaten van de CSA 2025 laten zien dat beheerders in Nederland over het algemeen voldoen aan de wettelijke basisvereisten voor zowel de compliancefunctie als de interne auditfunctie. Tegelijkertijd verschillen de kwaliteit, professionaliteit en borging van deze functies in de praktijk nog duidelijk.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- de actualiteit en samenhang van documentatie
- het verder inrichten van monitoring en rapportages
- een zorgvuldige toepassing van proportionaliteit
- het versterken van de regie bij uitbesteding
- een duidelijke rolverdeling tussen de eerste en tweede lijn

Hoewel er nog aandachtspunten zijn, ziet de AFM dat veel beheerders stappen zetten in hun verdere professionalisering. Compliance en interne audit staan vaker structureel op de agenda van het bestuur. Dat biedt een goede basis om verdere verbeteringen door te voeren.

De AFM verwacht dat beheerders de bevindingen uit dit rapport gebruiken om hun governance en interne beheersing verder te versterken. Dit vraagt om gerichte verbeteringen en het regelmatig blijven kijken naar wat in de eigen organisatie goed werkt en wat beter kan, passend bij de aard, omvang en complexiteit.

De AFM blijft volgen in hoeverre beheerders deze verbeteringen doorvoeren en zal waar nodig om nadere toelichting vragen.

Bijlage

Reikwijdte en aanpak

De selectie omvatte zowel ICBE-beheerders als ABI-beheerders met variërende omvang, strategie en mate van cross-border activiteiten. De beoordeling is in hoofdzaak desk-based uitgevoerd aan de hand van de CSA-vragenlijsten, ondersteunende documentatie en gerichte vervolgvragen. Waar nodig zijn aanvullende toelichtingen en stukken opgevraagd. Voor meerdere partijen volgde een korte telefonische of schriftelijke nadere duiding.

Juridisch kader

Het juridisch kader voor de compliancefunctie en de interne auditfunctie voor beheerders van ABI's ligt besloten in de artikelen 61 en 62 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 231/2013. Voor beheerders van een ICBE ligt dit besloten in de artikelen 30 lid 6 en 31c Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo) en in Hoofdstuk 2, met name afdeling 3, van Richtlijn 2010/43/EU. Dit rapport gaat uit van de situatie zoals die gold tijdens de uitvoering van de CSA en geldt op het moment van publicatie.

De aandachtspunten uit dit rapport zijn een praktische invulling van bestaande normen voor de compliance- en interne auditfunctie.